

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3—1242

No. 51. — Štev. 51.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 3, 1937—SREDA, 3. MARCA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

CARNEGIE-ILLINOIS STEEL PRIZNALA LEWISOVO UNIJO

OGROMNO JEKLARSKO PODJETJE BO SVOJIM DELAVCEM ZVIŠALO PLAČE IN SKRAJŠALO DELOVNI ČAS

Od zmage neodvisne organizacije bo imelo nad tritotisoč jeklarjev korist. — Usoda kompanijskih unij je zapečatena. — John L. Lewis je pohvalil Myrona C. Taylora. — Dnevna minimalna plača se je povišala za 80 centov.

PITTSBURGH, Pa., 2. marca. — Največja družba ogromne United States Steel korporacije je danes priznala svobodno in neodvisno delavsko organizacijo kot zastopnico pri kolektivnih pogajanjih. Ameriška industrija jekla, ki ima nad pet tisoč milijonov dolarjev kapitala, je temeljito izpremenila svoje stališče, ki ga je zavzemala že desetletja napram delavcem.

To razveselljivo novico sta včeraj objavila Philip Murray, predsednik odbora za organiziranje jeklarjev, in John L. Lewis, ustanovitelj odbora za industrijalno organizacijo.

Začasna pogodba, ki jo v imenu delodajalcev podpisal Benjamin F. Fairless, predsednik Carnegie-Illinois Steel Corporation, jamči 120,000 delavcem:

— Po 16. marcu bo vsak delavec (tudi neizveščani delavci) zaslužil na dan najmanj pet dolarjev. Delovni teden bo znašal 40 ur. Delavci bodo za prekurno delo posebej plačani.

Člani odbora za organiziranje jeklarjev, bodo priznani kot zastopniki delavcev, združenih v Amalgamated Association of Iron, Steel and Tin Workers.

Natančnejša pogajanja glede delovnega časa, mezd in drugih delavskih pogojev se bodo začela še pred 10. marcem.

Predno se je Carnegie-Illinois Steel odločila do tega koraka, je že dvanaest drugih velikih jeklarn zajamčilo svojim delavcem iste ugodnosti.

V ameriški industriji jekla je zaposlenih nad 550,000 delavcev.

Dosedaj je znašala minimalna plača pri Carnegie-Illinois Steel Corporation \$4.20 na dan; delavci so pa morali delati 48 ur na teden. Delavcem bo torej dnevna plača povišana za osemdeset centov.

Kompanije so bile prisiljene skrajšati delovni čas, kajti Walsh-Healeyeva postava določa, da ne sme dobiti nobenega vladnega kontrakta družba, ki zaposluje svoje delavce več kot po 40 ur na teden.

Jeklarne bodo lahko ponudile svoje blago ameriški mornarici, česar jim v zadnjem času ni bilo mogoče, ker so imele uveljavljen 48urni delovni teden.

Jeklo se bo podražilo od 2 do 6 dolarjev pri toni.

Priznanje Lewisovega odbora za industrijalno organizacijo bo zadalo smrtni udarec takoimenovanim kompanijskim unijam.

Svobodne delavske organizacije so kompanijskim unijam po vsej pravici očitale, da jih kontrolirajo delodajalci in da ne morejo za delavce ničesar dobrega doseči.

John L. Lewis, predsednik United Mine Workers ter predsednik odbora za industrijalno organizacijo, je označil pogodbo s Carnegie-Illinois Steel Corporation za sijajen primer, kako se je treba lotiti obsežnega gospodarskega problema.

— K našemu uspehu sta dosti pripomogla uvidnost in diplomatsko zdržanje Myrona C. Taylora, predsednika United States Steel Corporation. V teku zadnjih mesecev sem se z gospodom Taylorjem večkrat posvetoval.

— Oba sva se zavedala silne odgovornosti in da-

Z vsakim dnem se pojavljajo nove stavke

POSTOPAČ JE PRIZNAL ODVEDBO

Jose Gancedo je priznal, da je odvedel in umoril otroka. — Zločin je priznal detektivu, ki je bil preoblečen v kaznjenca.

MAR DEL PLATA, 3. mar. — Argentinska senzacionalna odvedba dveletnega otroka Eugenio Pereyra Iraola je bila pojasnjena, ko je po petdnevem ostrem izpraševanju postopač Jose Gancedo slednji priznal, da je otroka odnesel.

Nek detektiv se je Gancedu v celici pridružil v obleki postopača ali "linigero" v kaznišnici v Mar dela Plata. Gancedo mu je svoj zločin prijateljsko priznal.

Otrok je izginil v sredo zvečer iz vrta pred hišo svojega očeta. Njegovo truplo je bilo v soboto najdeno v svinjaku na očetovem posestvu poldrugo miljo od hiše. Znamenja so kazala, da je bil otrok zadavljen.

Gancedo je star 44 let in se je priselil iz Španske ter živi v Argentini že več let. Prej je bil samo enkrat aretiran, ko je bil osumljen tatvine. Ako ga bodo zdravniki razglasili za duševno bolnega, bo šel v blaznico. Ako pa ga razglase za zdravega, bo dobil dosmrtno ječo, ker Argentina nima smrtno kazni.

Otrokov 5 let stari brat Miguel je povedal, da je nek bradat mož brata pobral na vrtu in ga odnesel.

Gancedo je bil najden in aretiran v koruzi, kjer je bila najdena otrokova obleka. Pri aretaciji ni več nosil brade.

Gancedo, ki je pozneje ponovil svoje priznanje sodniku Haracio Areco in policijskemu načelniku Manuelu Salomone, je rekel, da otroka ni hotel umoriti. Policija je mnenja, da se je otrok zadušil, ko mu je glavno zavit v svojo obleko, da otrok ne bi vpil. Gancedo pravi, da ga je neka "neznana sila" gnala, da je otroka odnesel poldrugo miljo daleč.

KOMISAR LITVINOV BOLAN

MOSKVA, Rusija, 2. marca. — Maksim Litvinov, ki je bil nedavno razrešen svojega mesta kot sovjetski vnanji komisar, je zbolel na želodčni bolezn, kakoršno je imel tudi bivši komisar Jurij Čičerin.

Litvinov je prošil Josipa Stalina, da mu dovoli, da gre v zdravilišče v Nemčijo, toda Stalin mu ni dovolil.

lekosežnih posledic najine odločitve. Delavstvo, industrija in narod bodo deležni sadov te zmage.

Nadalje je izjavil Lewis, da bodo podrobnosti pogodbe s Carnegie-Illinois izdelane na posebnih konferencah.

REPUBLIKANCI NAPREDUJEJO

Fašisti so bili pregnani iz predmestja Toleda. — Republikanci razstrelili predor.

VALENCIA, Španska, 2. marca. — Španska republikanska vlada naznanja, da so nje ne čete dospele v predmestje Toleda in so v hudem boju branitelje premagale.

Infanteriji je pomagala artilerija, ki je razpostavljena na Los Cigarrales hribu onstran reke Jagus.

Fašistična artilerija je obstreljevala vladne artilerijske postojanke, pa je morala kmalu umolkneti.

Iz tega poročila je razvidno, da se je na jugu pokazala nova republikanska armada, ki hoče fašistom prerezati zvezo s fronto pred Madridom.

MADRID, Španska, 2. marca. — Asturski rudarji vedno bolj pritiskajo na fašiste v Oviedu. V vsenčiliškem mestu so republikanci odbili fašistični napad ter so fašiste s strojnimi mi prisilili, da so se umaknili v svoje razbite zakope. V teh bojih je bilo ubitih najmanj 109 fašistov. Republikanci so se tudi s protinapadom polastili nekoga majhnega poslopja poleg Santa Cristina sanatorija.

Iz Andujara poročajo vladne oblasti, da še vedno prihajajo italijanski vojaki v Cadiz in Malago, od koder odhajajo na fronto pri Cordobi.

MADRID, Španska, 2. marca. — Okoli Madrida ni bilo važnih bojov. Tudi na fronti ob reki Jarama vlada mir in obe vojski naglo koplje strelne järke. Na tem mestu bo mogoče vladati mir še več tednov ali mesecev, nakar se bodo zopet pričeli ljuti boji.

Republikanski armadi preti največja nevarnost od 60,000 Italijanov, ki se bore z armado generala Franca.

Madrid je imel zopet zelo hrupno noč, ko so republikanci razstrelili veliko mino pod zobozdravniško šolo v Vseučiliškem mestu. Po razstrelbi se je no obeh straneh pričelo močno streljanje, vsled česar Madridčani niso mogli spati.

BILBAO, Španska, 2. marca. — Republikanska vojni sodišče je obsodilo na smrt 15 oseb, ker so pomagale fašistom. 24 jih je bilo obsojenih na zaporno kazen.

Litvinov je pod strogo stražo v svojem stanovanju in noče nikogar sprejeti in niti uradnikov vnanjega urada.

SENAT SE BAVI SPOLOZAJEM V KENTUCKY

Civil Liberties Committee se zanima za Harlan okraj. — Odbor bo tudi preiskoval gradnjo ceste.

WASHINGTON, D. C., 2. marca. — Senatski Civil Liberties Committee je naznanil, da odborovi agenti pod vodstvom Ben Allena preiskujejo "celo vrsto streljanj in en umor", ki se je izvršil pri zadnjih delavskih nemirih v Harlan okraju v Kentucky.

Tajnik odbora Robert Wohlforth je rekel, da bo tekom preiskovanja javno zaslišanih mnogo prič, med njimi tudi več uradnikov, katerih naloga je skrbeti, da se postave izpolnjujejo.

Wohlforth je rekel, da se senatski odbor posebno zanima za umor 19 let starega Musieka, ki je bil umorjen z več strelji, ki so bili nanj oddani skozi okno njegovega stanovanja.

Wohlforth je tudi rekel, da ima odbor mnogo pritožb o neprestanih napadih na unijske delavce in organizatorje.

Malo prej pa je predsednik senatskega odbora senator La Follette izjavil, da bo v sredo njegov odbor razpravljal o delu American Bridge Company v Pittsburghu, ki je podružnica United States Steel Corporation in ki je leta 1931 v Jersey City, N. J., gradila Pulaski cesto.

V četrtki pa pride pred odbor preiskava Federal Laboratories, Inc. iz Pittsburgha, ki je raznim industrijskim podjetjem prodajala solzni plin.

NEMEC HOČE BITI IZGNAN IZ RUSIJE

MOSKVA, Rusija, 2. marca. — Melchior Pfeifer, ki je bil z mnogimi drugimi Nemci obsojen na deportacijo, ker je bil udeležen pri sabotaži in protirevoluciji, je zapretel, da bo izvršil samomor, ako bo v resnici poslan v Nemčijo.

Pfeifer pravi, da je komunist in da je zaradi tega moral bežati iz Nemčije in da bo takoj obsojen na smrt, ako stopi na nemška tla. Sovjetska vlada skuša zanj dobiti vizej v kako drugo državo.

PREDSEDNIK SE PRITOŽUJE NAD JEDJO

WASHINGTON, D. C., 1. marca. — Ko se je predsednik družba Nippon Yusen Kaiša ni javno opravičila, ko je "razžalila" cesarja, ko je nadzoroval 29. oktobra vojno mornarico.

Stavkujoči častniki dolge parobrodno družbo, da ni ob tej priliki na svojih ladjah cesarju na čast razobesila zastav vzhajajočega solnca,

V DRŽAVI PENNSYLVANIJI SO ZASTAVKALI CELO SLEPCI

Pri Douglas Aircraft Corporation v Santa Monica, Cal., ki je največja tovarna za aeroplane na svetu, so po šestdnevni stavki zopet pričeli delati. Okoli tovarne je korakalo okoli 500 piketov. Količino stavkarjev se je vrnilo na delo, ni znano. Tudi v njeni podružnici Northrop Corporation so pričeli delati.

KAKO BO Z OBTOŽENIM AMERIČANOM?

Mladi John Hughes je v preiskovalnem zaporu v Moabitu. — Hughesov oče je odvetnik v New Yorku.

BERLIN, Nemčija, 2. marca. — John Joseph Hughes iz New Yorka je bil iz policijskih zaporov prepeljan v Moabit kaznišnico v preiskovalni zapor, ker je v petek na ulici ustrelil 82 let starega Oskarja Hoffmanna.

Ameriško poslanstvo je mnenja, da bo vzelo še nekaj dni predno bo državni pravdnik prišel s preiskavo proti 28 let staremu Amerikancu. Policija natančno preiskuje okoliščine, ki so dovedle do umora.

Hughes se zagovarja, da je imel občutek, kot da ga hoče Hoffmann napasti in da ga je ustrelil v samoobrambi.

Hoffmannova hči pravi, da je bil njen oče napol slep in da je vsled tega imel čudno hajo. Zvečer svoje smrti je bil na potu k prijateljem, da z njimi igra karte.

Hughesov oče J. J. Hughes, ki je odvetnik v White Plains, N. Y., pravi, da bo svojemu sinu nudil vsako pomoč, četudi živi že od svojega 9. leta pod varstvom svoje od očeta ločene žene.

MORNARIŠKA STAVKA NA JAPONSKEM

TOKIO, Japonska, 1. marca. Stavko, ki bo mogoče vstavila celo japonsko veliko parobrodstvo v Jokohami, je pričelo 150 častnikov, ki so lansko leto ustanovili "patriotično unijo", ko so pustili svoje ladje.

Unija, ki se imenuje mejro kaj, je bila organizirana v namenu, da izboljša položaj v trgovski mornarici. Častniki so zastavkali, ker so parobrodna družba Nippon Yusen Kaiša ni javno opravičila, ko je "razžalila" cesarja, ko je nadzoroval 29. oktobra vojno mornarico.

Stavkujoči častniki dolge parobrodno družbo, da ni ob tej priliki na svojih ladjah cesarju na čast razobesila zastav vzhajajočega solnca,

Po celi deželi pa je na stavki še vedno okoli 30,000 delavcev, po nekaterih krajih pa nastajajo nove stavke. Tako je včeraj zastavkalo več sto delavcev v tovarni za nogavice, mladi fantje po uradih, bolnišnice, prevažatelji pohištva in celo nekaj slepcev.

American Federation of Hosiery Workers trdi, da je zastavkalo 2000 tkalcev in da je vsled tega 6 tkalnic zaprla svoja vrata v Berks okraju v državi Pennsylvania. Njihova poveljavna zahteva je priznanje unije. V štirih tovarnah so "sedeče" stavke, v peti tovarni se delavci izprehajajo, iz šeste pa so bili vrženi na ulice.

Unijski voditelji pravijo, da je zastavkalo 1700 delavcev v 6 Walton tovarnah za čevlje v Chelsea in pri Phyllis Shoe Company v Lowell, Mass. V Salem, Mass., je zaprtih pet tovarn.

Delavski voditelji, ki zahtevajo višje plače, pravijo, da je v New England državah okoli 30 tovarnarjev ugodilo delavskim zahtevam.

V Toledo, O., je 65 raznašalcev brzojav, ki so se organizirali v glavnem stanu UAWA., zabavalo s igranjem na orgljice, medtem ko so se brzojavke nakopičile. Fantje zahtevajo višje plače in krajše ure.

Prevoz pohištva je v Clevelandu popolnoma prestal, ko so se med vozniki in 150 prevoznimi tvrdkami razbila pogajanja.

V Norwalk, O., stavka 7 bolniških strežnic, ker je bil odslavljen ravnatelj bolnišnice.

Skoro 100 slepih delavcev v tovarni Pennsylvania Association for the Blind v Pittsburghu je pričelo "sedečo" stavko. Zahtevajo več plače. 60 slepcev, ki niso zastavkali, je odšlo na svoje domove.

V Detroitu je bila zaradi "sedeče" stavke zaprta že druga Woolworth trgovina.

V North Chicago, Ill., je sodnik Ralph Dady pri Fansteel Metallurgical Corporation dovolil stavkarske straže na razdaljo 300 čevljev.

Organizator CIO, Meyer Aldelman, ki vodi stavko pri Fansteel Corporation, je bil v Kenosha, Wis., kot justični begunec prijet ter pod varščino \$1000 zopet izpuščen na svobodo.

Advertise in
"Glas Naroda"

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
616 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Opisni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement or Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

VELIKI FAŠISTIČNI SVET

V namenu, da razpravlja o vojaškem položaju Italije, se je pod predsedstvom Benita Mussolinija sestel veliki fašistični svet.

Mussolini prav nič ne prikriva, da mu veliko oboroževanje Anglije dela velike skrbi in da hoče z večjo oborožitvijo Italije preprečiti, da bi bila Italija v Sredozemskem morju slabša od Anglije. V resnici je bil sklican fašistični veliki svet kmalu nato, ko je angleški ministrski predsednik Stanley Baldwin v poslanski zbornici poročal o načrtu za oborožitev dežele. V prihodnjih petih letih bo Anglija izdala za orožje 7 in pol milijard dolarjev.

Italijanski časopisi obširno pišejo o seji velikega sveta in nek članek pravi:

"Nikakoli tajnost ni, da je bil velikanski angleški oborožitveni načrt v Rimu sprejet z velikim strmenjem. Toda Mussolini se drži svojega načela, da je za vsako slučajnost pripravljen. Zato je mogoče pričakovati, da bo veliki svet sklenil nov italijanski oborožitveni načrt, ki se bo posebno nanašal na mornarico in zračne brodogojce."

Mussolini, ki kot minister stopa vsako vejo obrambne sile — vojaštvo, mornarico in zračno silo — je naznanil, da bo na seji velikega sveta govoril eno uro o obrambni politiki.

Poleg tega bo vnanji minister grof Ciano razpravljala o vnanji politiki, finančni minister de Revel o zmožnosti italijanskih financ s posebnim ozirom na oboroževanje; minister za vzgojo Bottai pa bo govoril o nazadujočih rojstvih.

Veliko zanimanje in presenečenje je povzročila Mussolinijeva izjava v listu "Popolo d' Italia", da je fašistična politika glede naraščanja prebivalstva doživela poraz, navzile temu, da dobe nevporočenci posebne nagrade, da vlada podpira velike družine in nalaga trgovatnim samcem visoke davke.

List pravi, da je število rojstev od leta 1924 tako nazadovalo, da je italijanska armada s tem izgubila 15 divizij vojakov.

Kaj namerava Mussolini ukreniti, da bo več italijanskega naraščanja za hrano topov, tega ni napovedal v svojem članku.

TISOČAKI NA STRANIŠČU

V vlaku, ki vozi med Lvovom in Gdanskim, je sprevoznik, na stranišču našel zavoj ameriških obilgacij, ki so vredne najmanj 12,000 dolarjev. Niso se mogli ugotoviti, kdo bi bil izgubil ta-

ko veliko vrednost. Nihče se še ni oglasil, da kaj takega pogreša. Zato sodijo, da je vse bogastvo odvrget tamkaj kak tihotapec z divizami.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVZGANE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lihah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00	morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	"	\$ 10.85
\$ 15.00	"	\$ 16.00
\$ 20.00	"	\$ 21.00
\$ 25.00	"	\$ 26.00
\$ 30.00	"	\$ 31.00
\$ 35.00	"	\$ 36.00
\$ 40.00	"	\$ 41.00
\$ 45.00	"	\$ 46.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJIBO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

616 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

SLEPARSKI PRODAJALEC ŽIVINE IN SADJEVCA

Te dni je imela zagorska dolina posebno senzacijo. V Dolenjo vas je prišel k gostilničarju neki možak iz Poljskih dolomitov in mu ponudil večjo množico sadnega mošta. Kmalu sta se pogodila za ceno in je prodajalec tudi prejel stotak za aro. Domenila sta se, da bo gostilničar poslal sode na železniško postajo na Savi, kamor bo prišel ponje prodajalec. Možak je ponudil svojo piščo še Francetu na Kozinah. Pogodila sta se za en sodček. Po tej kupčiji pa si je mož mislil, da je dovolj barantanja s sadjevcem, zato je sklenil malo obiskati še zagorske mesarje, ki prav zdaj težko kupujejo živino, ker so se dvignile cene. Najprej se je zglasil pri mesarju blizu farne cerkve in napravila sta kupčijo za te le. Seveda je podjetni možak dobil tudi aro. Nato je obiskal še tri mesarje, prodal pa samo enemu teličko in dobil aro. Po končanih poslih se je možak zadovoljen vračal proti kumpuljskim hribom, češ, dobro sem nasmukal te sicer prebrisane Zagorjane.

Čez nekaj dni se je možak spet zglasil pri gostilničarjevi soprogi v Dolenji vasi in jo prosil, naj mu da večji znesek, ki ga potrebuje zaradi smrti v hiši. Pa se je mož ušel, kajti gospa mu je dejala: "Kadar bomo sadjevece natočili, bomo tudi takoj plačali." Ko sta pozneje prišla kupeca na dom posestnika Dolarja, da bi natočila sadjevece, sta bila kaj presenečena, ko sta zagledala čisto neznan oseb. Pa tudi posestnik ju je začuden gledal, ko sta mu povedala, da sta prišla po kupljeni sadjevece. Ker tudi sodov ni bilo nikjer, sta bila prepričana, da je prevečani neznanec zapravil še sode. Zadeva je bila javljena orožnikom ki so sode našli na postaji in šli nato na zasledovanje prebrisane soplearja.

V MAŠKARE JE ŠEL PO SMRT

Kakor običajno je bilo tudi letos na Dravskem polju mnogo maskar, med njimi tako imenovani kurenti. Tako se je večja družba fantov iz Budine in Spulje na pustni torek dopoldne napotila maskirana proti Dornavi. Fantje, ki so bili po večini oblečeni v kurenta, so hodili po Dornavi od hiše do hiše. Ta navada je navadno združena s pijačevanjem. Ko so ga zvečer fantje imeli že precej v glavi, so se vračali nazaj proti domu. Med njimi je bil tudi čevljarški pomočnik Franc Postrak iz Budine, oblečen v kurenta. Iz doslej neznanega vzroka je postal Postraku slabo in je padel na tla. Ker ni več mogel hoditi, so ga fantje nekaj časa vlekli s seboj. Kakor se je sedaj dognalo, je Postrak prosil tovariše,

naj ga pustijo ob cesti, da se bo naspal in bo potem že sam prišel domov. Fantje so res pustili Postraka samega in se vrnili domov, kjer so domačim povedali, kaj se je zgodilo z njihovim tovarišem. V zgodnjih urah pa so kmetje našli na cesti Postraka mrtvega in to takoj javili orožništvu.

SMRT OD LOVSKE PUŠKE

S puško se je po nesreči ustrelil 38-letni brezposelni Ivan Dojar v Trobendolu. Fant je imel v slami skrito lovsko puško, ki je bila nabita. Kako se je nesreča zgodila, se ne ve. Najbrž je hotel puško izvleči iz slame, jo nerodno prijeti za cev, ki so bili proti njemu obrnjene, s petelinom zadel ob slamni povež; naenkrat je zagrmel strel in ves naboj ga je zadel v trebuh, ki je bil strahovito razmesaren. Ko so pritekli ljudje, ki so se ravnokar vračali iz župnijske cerkve od jutranjega opravila, in slišali v hlevu strel, so ga našli v zadnjih dihljajih. Tako obveščeno orožništvo v Jurklostru je po natančnem ogledu in popisu nesreče, javilo primer oblasti v Celju, ki je odredila pokop na farnem pokopališču v Sv. Rupertu. Ponesrečeni je bil rojen 30. julija 1898 v St. Janežu pri Dravogradu, pristojen v Pameče, okraj Slovenjgradec.

24 TISOČAKOV JE IZGINILO IZ TRGOVINJE

Okrog 3. popoldne je pripravil trgovci v Mariboru z usnjem Viktor Kosi, ki ima svojo trgovino na trgu Kralju Petra 24,000 Din da jih odnese v Freundovo tovarno usnja. Položil jih je na prodajalno mizo, med tem pa je postregel nekaterim strankam, ki so se znašle v trgovini. Pri svojem poslu je pozabil na denar in šele okrog 7. zvečer se je spomnil, da mu je zmanjkalo 24,000 Din, ki jih je bil položil na prodajalno mizo. Denarja ni našel in je takoj takoj prijavil policiji, ki poizveduje sedaj za tatovi.

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE
Pratike
za leto 1937
Cena 25c
s poštino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Williams FURNITURE Store

254 First Avenue, cor. 15th St., New York City

"Edini Slovenski Trgovec s Pohištvom"

1 TEDENSKO
OTVORI RAČUN
Vse, kar potrebujete za svoj dom.

POSEBNA VELIKONOČNA RAZPRODAJA
katero naj naši rojaki izrabijo

Pridite pogledat in se prepričajte! Govorim slovenski.

LETNIK KERŽETOVEGA "ČASA"

dobi tisti, ki nam pošlje **POL-LETNO** naročnino za novega naročnika. Kdor nam pošlje **CELOLETNO** naročnino za novega naročnika dobi **DVA LETNIKA "ČASA"**.

NA RAZPOLAGO JE LE SE NEKAJ LETNIKOV, ZATO SE POTRUDITE IN POŠLJITE ČIMPREJ

Vsak letnik obsega nad 400 strani najzanimivejšega čtiva: povesti, poljudnih razprav — političnih in gospodarskih — zanimivosti in koristnih nasvetov.

NAJBOLJ PRIMERNO IN PRIPRAVNO ČTIVO ZA SEDANJE DOLGE VEČERE

UPRAVA "Glasa Naroda"

KRVAVA ZAKLJUČEN PREPIR

Ko se je vrnil 35-letni hlapec Franc Bračko domov v Gospodarsko ulico, je nastal tepež, v katerega so posegli tudi drugi. Bračko, ki je bil že v postelji, se sprva premikastil z gorjačo, nato pa ga dvakrat zapored vrgljale gola na cesto, kjer je obležal z zlomljeno noge pod kolenom. Poklicani mariborski reševalci so ga odpeljali v mariborsko bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da ima tudi druge poškodbe.

PREPOVEDANO JE KIHATI.

Na Danskem zelo razsaja hripa, ki se širi vedno bolj. Vlada je sedaj z vso ostrnostjo nastopila, da bi zatrla nevarno bolezen. Med drugim je ministrstvo za zdravje odredilo, da bo vsakdo najstrožje kaznovan, kdor bi bil zaloten, da je kihal. Kihanje je najstrožje prepovedano, ker se s tem širi nalezljiva bolezen na druge. Kdor bo torej v prihodnje začutil — tako veli strogi minister — v nosu dražljaj, da bi kihal, ta naj takoj vzame žepni robec ter za duši kihanje. Kdor ne bo pri tem delu dovolj uren, bo kaznovan.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

SAM SEBE UKRADEL

Iz Pariza poročajo, da je te dni prišel domov neki Fustier, ki stanuje v kraju Saint Priše blizu Pariza ter ni zvečer več našel svojega sina, kateremu je bilo 11 let. Oče je pustil fanta doma, ko se je odpeljal na postajo čakati svojega ženo. Oče in mati sta se strašno prestrašila, ko sta na mestu fanta našla na mizi listek z besedami: "Zahtevamo od vas 1000 frankov. Če jih v 10 dneh ne položite na klop pred hišo, vam bomo otroka umorili!" Gospod Fustier je to reč takoj naznanil policiji, ki je začela natančno preiskavo za roparji, vendar brez vsakega uspeha, kakor je že navada, dokler policiji ne pomaga kako srečno na ključje. Novica, da so neznani roparji Fustierjevemu ugrabili sinčka, se je bliskovito razširila po mestu, nakar se je širila še naprej. Vse je bilo strašno razburjeno. Zato je policija na vse kriptje iskala, seveda zaman.

Nekega večera pa je stražnik ustavil na podeželski cesti kolesarja, ki se je vozil s kolesom brez luči. To je tudi na Francoskem največji policijski pregrešek. Torej je policaj kolesarja brž hopnil ter ga prijel, kdo, od kod in kam. Ko mu je nazadnje posvetil z žepno svetilko v obraz, je stražnik ves presenečen v fantu poznal ugrabljeno ga Fustierjevega dečka Guya. Seveda je bila pozabljena pomankljiva razsvetljava na kolesu. Vendar ga je stražnik vzel seboj na policijo, da se tam natančneje dožene, kdo so bili roparji, ki so ukradli nesrečnega fanta. Na policiji je nato fant pripovedoval, da so ga ugrabili trije roparji itd. Ko je čez nekaj časa moral svojo izpoved ponoviti, je pripovedoval o 8 roparjih. Stvar je postala sumljiva, nakar so ga ostreje prišli, dokler ni čez tri ure priznal, da je sam sebe ukradel ter sam pisal tisto pismo za 1000 frankov. Fant je najbrže preveč vneto prebiral kriminalne romane.

NAROČILA

za MOHORJEVE KNJIGE in KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1938 sprejemamo. Oni, ki nam pošlje za Mohorjeve knjige \$1.25 ali \$1.25 za Vodnike, bo dobil knjige iz domovine naravnost na svoj naslov.

KDO KAJ VE

o JAKOPU JUDEŽ, ki je ba je umrl v januarju. Stanovan je na 14823 Sylvia Ave., Cleveland, O. Brat v starem kraju želi izvedeti podrobnosti, zato prosim, da oni, ki kaj ve sporočijo njegovi sestrici: Gertrude Luteršek, 46 — 1st Ave., New York, N. Y. (3x)

Peter Zgaga

TAKŠNE SO

Nekoč mi je rojak prav milo, toda ne posebno galantno potolžil:

— Kaj je pa to, Zgaga, da jaz svoje babe ne zastopim?

Vprašal sem ga, čemu ne razume svoje gospe, ki je vendar, kolikor, jo oddalec poznam, vzor vsega nežnega spola.

— Najbrž ne ve, kaj govori, — mi je odvrnil. — Reče tako, napravi pa narobe. In to počne že celih dvajset let, odkar sva poročena.

Zadeva je navidez precej zapletena, ko jo pa človek pogrunta, je tako enostavna, da je jo.

Ženska pravi naprimer: — Še nikogar na svetu nisem tako rada imela kot tebe. Lahko mi verjameš. Jaz nikdar ne lažem.

Misli si pa: — S temi besedami sem jih je dosti uvela. Mogoče bom tudi tebe.

Ali pa reče: — Počakaj me v sredo točno ob osmih zvečer na šestnajsti cesti in tretji Avenue.

Kar tam bodi in čakaj. Čakaj, da boš črn. O. saj je na bo!

Če pa greš v četrtek zvečer ob devetih na petnajsto cesto in drugo Avenue, jo boš dobil. Te bo že čakala.

Kajti to ti je hotela povedati, samo malo nerodno se je izrazila.

Namesto, da bi rekla "v četrtek", je rekla "v sredo"; ko je rekla "ob osmih", je mislila "ob devetih na petnajsti cesti in drugi Avenue", ne pa na "šestnajsti in tretji Avenue", kot se ji je v naglici pomotoma zaletelo.

Včasih tudi pravi: — Nocoj bo pa malo prej večerja. Večraj mi je rekel mesar, da bo imel samo dopolodne odprto. Bom šla zgodaj kupit, le zgodaj pridi!

Ko boš prišel domov, ti bo zagostolela nasproti:

— Ježeš, ti mesarji! Kadar se jim zljubi, pa zapro. Popoldne sem bila dvakrat tam, pa je bilo zaprto. Če hočeš malo kofeta?

Takole pred prazniki bo rekla: — V soboto te bom pred šopom počakala, da ti bom šla obleko kupit. Kar k Wanamakerju bova šla, tam se vse dobi. Se že tak kot kak cigan.

Ali veš, kaj se bo zgodilo?

Res te bo počakala in res bo šla k Wanamakerju. Toda iz štora bo prišla ona z novo obleko, ne ti.

Ti ji boš pa moral kimati, ko te bo prepričevala.

— No, nikar se tako kislo ne drži. Take kravate kot sem ti jo kupila, so vepovsod po petintrideset centov. Jaz sem jo pa dobila za devetindvajset. Se res izplačala v velikem štora kupovati. Jaz pa tudi ne morem hoditi naga, saj veš. Zato sem si pa kupila čevlje, klubuk in obleko.

Ako ti zjutraj vsa zaspana pravi:

— Če nimaš denarja, kar v moj pocket poglej. Je notri eden za pet dolarjev. Glej, da boš zvečer drobiž prinesel.

V tem slučaju, prijatelj, je treba skrajne previdnosti. Reči ji, da pocketa ne moreš najti in jo prosi, naj vstane, češ, da se ti jako mudi na delo.

Malo bo godrnjala, vstala bo pa vseeno in kmalu našla pocket.

Stoj tik za njo, ko ga bo odpirala. Iz njega bo potegnula en sam božnjak, zeleni dolar.

— O, lej ga — bo rekla nedolžno. — Skoro prisegla bi, da je bil notri eden za pet.

Če bi bil zjutraj sam vzel denar, bi ji moral zvečer polagati račun o petih dolarjih.

Kajti v tem slučaju bi prisegla, da jih je bilo pet.

Piruhi...

SVOJCE IN PRIJATELJE V DOMOVINI NAJBOLJ RAZVESELITE ZA VELIKONOČ, ČE JIM POŠLJETE DENARNO DARILO

DENARNE POŠILJATVE v DOMOVINO IZVRŠUJE TOČNO IN POCENI —

Potniški Oddelek "Glasa Naroda"
216 W. 18th Street New York City

Pošljite takoj, da bodo dobili za praznike!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. REINHOLD:

CVETLIČNI ČUDEŽ V VEČNEM LEDU

Jeseni ni bilo še kaj reči. Ledomileci in sezijski delavci so bili odšli domov, za nekaj sto milj proti jugu, v Tromso. Potem je priplul parnik z živili za nas in nato državna ladja s pošto, ki je prišla poslednjičkrat v tem letu. Trinajst mož nas je bilo, ki smo morali biti stalno na svoji postojanki med Tromsojem in Honningsvågom, da smo ladje, ki so plule v arktične pokrajine, oskrbovali s premogom, z vodo in ledom. Zadovoljni, skoraj srečni smo bili, kakor more biti le srečen človek po lepem poletju.

Decembra je sledil letošnji januar in z januarjem se je začelo gorje in zlo. Kar čez noč je prilezel sneg iz Barrentskega jezera prav do našega otoka. Ledene plasti so pokale in grmele, da je kar odmevalo krog in krog po pokrajini in v medlo svetlobo dneva se je zajedel rezki mraz. Opravljali smo le najhujše opravke in smo se zatekali v varstvo svoje barake. Tesno drug pri drugem smo ždeli krog rdeče razbeljene peči in smo delali to, kar delajo vsi na takih postojankah pozimi: peli smo, pili in kvartali.

Tistega dne, pet in dvajsetega januarja je bilo, ne bomo nikoli pozabili. Ta je zapečatil našo usodo. Zjutraj, ko smo, kakor po navadi, pogledali kako je z našimi severnimi jeleni, nas je do mozga pretreslo: živali so se, gnane od lakote, zatekle preko ledu proti otoku. Štirinajst krepkih jelenov, vse naše mesne zaloge, je bilo konec. "Brez mesa bomo že kako," smo se tolažili, "saj imamo še krompir in sočivje."

Na sveta je zakon zaporednosti. Resnično da je! Nikoli se ne pojavi ena sama stvar zase. To smo tudi mi dobro vedeli. Proti poklnevu so okrogje gaški čuvaji zatrobili za alarm: naše živilsko skladišče je gorelo ko slama. Z vodo gasiti — lepo vas prosim — kje boš dobil vode, če je štirideset stopinj mraza! Poizkušali smo, kar se je dalo, saj smo tudi precej rešili. Toda rešili nismo tistega, kar nam je bilo najpotrebnejše: rešili nismo krompirja ne sočivja!

Če bi ne bili tako dobro poznali drug drugega, bi bilo že zdavnaj po las. Tako smo hrbro vzdružali tri tedne, ne da bi se bil kdo kaj upiral ali pri-

toževal. Vsi smo se zavedali, da ne moremo ničesar storiti za svoje izboljšanje. Zavedali smo se tudi, da je najbolje za nas, če se izogibamo drug drugemu in če čim manj vidimo drug drugega. Zato nismo nič več skupno čepeli pri peči. Živila smo zjutraj razdelili in vsakdo je prejel svoj del; kako je s tistim delom shajal, je bila pa osebna zadeva vsakogar posamič. Zares, vajen sem stradanja; in lakota in lakota — to je razlika! Z malo hrane človek že shaja, če so razmere urejene. A kadar je primoran, da si po tedne dolgo gati trebuh s suhim kruhom, sirom, prepečenem in z neslano kašo, ta kmalu oslabi, otopi ali zbolí in dobi skorbut.

V nedeljo zjutraj je bilo. Trije naši tovariši s tega otoka solz so postali čudno mirni. Kar naprej in naprej so nekaj pošepetavali drug drugemu in prav nič težko ni bilo uganiti, da kujejo nekakšen načrt. In kar nič nismo bili presenečeni, ko so nam zvečer povedali, da se bodo v ponedeljek s kruhom odpravili preko ledu, tja do odprte vode, ki da mora biti nekaj milj bolj proti jugu in da poiščejo kak izhod iz te zagate, v kateri smo ticali. V ponedeljek že zarana, so se oni trije odpravili v samo smrt. Dolgo smo jim sledili s pogledom, dolgo. Tedaj pa je, — kar iznenada oživela ledena pokrajina. Spet je zahrumelo in zagrmelo, mraz je precej popustil. Kaj naj bi že pomlad! Led se je razpočil, visoko k nebu so se izbočile plasti in se kopile in krivile. Kdor je bil zdej na ledu, je bil izgubljen!

Dnevi so prihajali in izginjali. Ure so se bolj in bolj počasi raztezale. Pošli smo, otopleli. Bog nebeški, le kdaj bomo rešeni!

Bilo je v četrtek. Tovariši Rikard je izginil. Opoldne je bil izginil, že sem si dejal, da ga ne bo nikoli več, ko je iznenada pridivil v barako. Neskončno nežno in previdno je držal v roki nekaj majčnega, nekaj drobnega — o čudež! — cvetlico. Cvetično rožico, med-ro in sivo. Ta rožica je bila resnično največji čudež, ki smo ga sploh kdaj doživeli. Cvetlica, zdej, rožica, tu na severu, med ledom, o ljudje božji! — cvetlica! Hej-ho, tovariši, roži-

ca! Pomlad se bliža! Le še nekaj dni. Hej-ho! Kmalu bomo rešeni, hej-ho! Resnično! Ta rožica, ta čudež je bilo naše upanje in tudi naša rešitev, zakaj, le zaradi te cvetke smo še zdržali.

V petek je bilo zares kar mahoma toplo. Jug je zapihal in led se je uro za uro bolj rahljal. V soboto je bila že sproščena voda za vožnjo. Parnik, ohoj! Saj vem, da so veste; popoldne je zares priplula ladja z drugim mostvom in nas odročila.

Česar pa ne veste, je pa to: Rikardova pomladna rožica je bila — iz papirja.

VODA NA JEDILNIH LISTIH.

Turki so že od nekdaj radi imeli dobro pitno vodo. Baže so imeli nekateri izmed Turkov véasih tako dober okus za vodo, da so že po okusu lahko presodili, iz katerega studenca je ta voda. Šdandanes imajo Turki in tudi Grki dobro pitno vodo nenavadno radi. V marsikateri grški gostilni naleti človek na jedilnem listu med naštetimi pijačami na izraz "steklenica Sarisa." Človek ne ve, kakšna imenitna pijača je to in jo naroči. Ko jo pokusi, pa spozna, da je naročil navadno pitno vodo. Šdandanes imajo na Grškem že marsikje napeljane vodovode iz gora. Véasih pa teh vodovodov ni bilo, vsled česar je bilo težje za vodo. Tako so potem v gostilnah prodajali pitno vodo v steklenicah, z označbo studenca, iz katere je ta voda bila.

Na Turškem je v domačih gostilnah večkrat na jedilnem listu besedica "Eyi Su", kar pomeni "dobra pitna voda." To vodo moraš v gostilnah plačati, kakor moraš plačati vodo v grških gostilnah, kadar jo dobiš v steklenici z označbo kakor na primer "Sarisa." Mnogokje prodajajo vodo v zaprtih steklenicah, ki so na zunan podobne steklenicam z najfinejšim vinom. Na Turškem imajo celo trgovine, v katerih ne prodajo nobene druge stvari, kakor samo čisto vodo.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDAJENSKIM DRŽAVAM.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

ZLATI VEK V L. 2500

Kdor proučuje zgodovino tehnike v njenih zvezah, bo odkril v njeni celotni podobnosti sedanosti tudi klime bodočnosti. Znanstveni domisljiji je brez nadaljnega mogoče odgrajati bodočo kulturno podobo sveta. Angleški vseučiliški profesor dr. Harry West, napoveduje za l. 2500. zlati vek. Temu veku bo uspelo, dvigniti s se temelja danes vidnih tehničnih napredkov do neslutnih višin.

Malo letalo, ki se bo dvigalo in spuščalo navpično in bo torej neodvisno od letališč, bodo izumili v nekoliko sto letih, če že ne prej. Izdelovali ga bodo v seriji tako počeni, da ga bodo vsi uporabljali kot najbolj pogosti prometni pripomoček. Uporabljali ga bodo ljudje v veliko večji meri nego dandanes kolesa, motocikle ali male avtomobile. Ta mala letala bodo zmogljivost motorjev tako dvignili, da se bo brzina prometne nezaposlišano povečala. — Razdalje praktično ne bo več. Na razdalje kakor Pariz—London se bodo ljudje vabili na zajtrk.

Logična posledica tega bo, da bodo ljudje bivanje v tesnih, naselejenih občutli kot neigienično in nesmotreno. Iz mest se bodo razvila tovarniška in trgovinska središča, dočim bodo enodružinske hiše z majhnimi zemljišči raztrepane po vsej zemlji. Vsaka družina bo imela lahko svoje posebno bivališče, kajti zemlja bo poceni, saj ne bo razdalja do delovnega prostora in višina, ki jo smatramo danes za negotoljubno, imela nobene vloge.

Vsak kulturni človek bo nosil radijski oddajnik in prejemnik v svojem malem žepu. Ob vsaki uri se bo lahko po pravilni naravnavi zvezel s člani družine, prijatelji in znanci. Pri tem ne bo slišal le njih glasov, temveč bo gledal na majhnem zaslonu tudi njih obraze. Brzjav in telefon bosta tedaj že davno v muzeju. Potrebne energije bodo jemali ljudje iz etra, ki bo nasičen z umetnimi valovi.

Za uporabo teh valov bo vsak zemljan plačal pavšalen svetovni davek, zato pa bo iz te zakladnice energije jemal tudi potrebno silo za razsvetljavo in kurjavo. Svetloba in toplota postaneta skupna last, kakor danes pitna voda. Tudi zemlja bo dajala neprimerno več sadov in sicer po izrabi energijskih valov. Prehrana tudi najširših plasti ne bo delala nikomur več nobene skrbi.

Ni mogoče naštetih vseh pridobitev, ki jih za dobo čez 600 let napoveduje dr. West. Pravi pa, da ima zlati vek svoje pogoje. Svet z nesmiselnimi vojnami ne sme prej izvršiti samomora. Uvideti mora, da se najvišji smotri dajo doseči le s skupnim delom. Ko se bodo energije, ki jih porabljajo za oboroževanje in razdiralno tehniko, združile za građenje mirno delo, bo nastopila zlata doba.

Advertise in "Glas Naroda"

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

IGRE

ANTIGONE, Sofoklej, 60 strani 30
AZAZEL, trdo vez. 1.00
BENEŠKI TRGOVEC, Igrokaz v 5. dejanju, 50

Klasične igre najslavnejšega dramatika, kar jih pozna svetovna literatura. Dela je prevedel v krasno slovensko nas najbolj si pesnik Oton Zupančič.

CYRAN DE BERGERAC, Heroična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70

ČRNE MASKE
Spisal Leonid Andrejev, 32 str. Cena 35
Globoka ruska drama je podana v lepejšem slovenskem prevodu.

EDA, drama v 4. dejanjih 60

GOSPA Z MORJA, 5. dejanj 75

KREUTZERJEVA SONATA
Spisal L. N. Tolstoj, 136 strani. Cena 60
S čudovitim mojstrstvom priklone Tolstoj v tem romanu bralca nase. Muka doživljamo prizor za prizorom, grozovitost za grozovitostjo do strašnega konca.

LOKALNA ŽELEZNICA, 3. dejanj 50

LUJSKI ODER:
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanj 60

MAGDA, Spisal Alojz Remec, 86 strani. Cena 45
Zaloznira uboga dekleta v dvanajstih prizorih. "To je britka, globoka zgodba ženske, ki trpi, pada in odpušča in umira po krivdi moža."

MARTA, SEMENJ V RICHMONDU, 4. dej. 30
MOGOČNI PRSTAN, Mikinski, 52 strani 35
NAMISLENI BOLNIK, Moliere, 80 str. 50
OB VOJSKI, Igrokaz v štirih slikah 30

OPOROKA LUKOVŠKEGA GRAJŠČAKA
47 strani. Cena 30
Ta veseloljubna zgodba češkega pisatelja Vrhlickega je namenjena predvsem manjšim odrom.

PETROKOVE POSLEDNJE SANJE
Spisal Pavel Golja, 84 strani. Cena 40
Božična igra v štirih slikah, primerna za večje odre.

POTOPLJENI ZVON
Spisal Gerhart Hauptmann, 124 str. Cena 50
Dramatska bajka v petih dejanjih.

PEPELUH, narodna pravljica, 6. dejanj 35

REVIKOR, 5. dejanj, trdo vezano 75

R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek). Vezano 45

ROKA V ROKO 30

MACBETH, Shakespeare. Trdo vezano, 151 str. Cena: mehko vezano 70 Vez. 90

OTHELLO, Shakespeare. Mehko vezano 70

SEN KRESNE NOČI, Shakespeare. Mehko vezano. Cena 70

SKOPUH, Moliere, 5. dejanj, 112 str. 50

SPODOBNI LJUBE ("ZIVETI")
Spisal F. Lipovec, 40 strani. Cena 30
To je ena izmed petih enodejank, čijih dejanje se vrši pred svetovno vojno. Namen ki ga je imel pisatelj, nam odkriva na četrte knjige z besedami: — Ni strah, če zdravilo, kar ti dateri.

TESTAMENT
Spisal Ivan Rozman, 105 strani. Cena 35
Ljudska drama v štirih dejanjih. Vprizori- tre je omogočena povsod, tudi na takih odrih, ki ne zmorejo za svoje predstave prevelikih stroškov.

TONČKOVE SANJE NA MIKLAVŽEV VEČER
Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60

ZAPRAVLJIVEC, Moliere, 3. dejanja, 107 str. 50

ZGODOVINSKE ANEKDOTE. Cena 50

ZA KRIŽ IN SVORODO, Igrokaz v 5. dejanju 35

ZBIRKA LJUDSKIH IGER.
3. snopič. Mlin pod zemljo, Sr. Neza, Sanje 60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, — Marjan otrok 30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, — Materin blagoslov 30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fajola in Neza 30
2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

7. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

2. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega otroka 30

PESMI Z NOTAMI

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR
Ameriška slovenska lira. (Holmar) 1.00
Orlovke himne. (Vodopivec) 1.20
4. mladinski odmevi, 11. zv. 45

SLOVENSKE AKORDI
22 mešanih in moških zborov, ugalsol Karl Adamič Cena 1.50

PLANINKE
Pesmi za sopran, alt, tenor in bas, ugalsol J. Laharnar Cena 1.20

MOŠKI ZBOR
Gorski odmevi. (Laharnar) 2. zvezek 45
Trije moški zbori. (Pavčič) 40
Izdala Glasbena Matica

DVOGLAS NO
Naši himni 50

MLADINI
Osem mladinskih pesmi ob 100 letnici rojstva Fr. Levstika s klavirjem ali harmonijem. Ugalsol Emil Adamič Cena 1.00

MEŠANI ZBORI
Trije mešani zbori. Izdala Glasbena Matica 45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:
Domovini. (Foerster) Izdala Glasbena Matica 40
Gorske cvetlice. (Laharnar) 45
Četvero in petero raznih glasov 45
V pepelnici noči. (Sattner) 75
Kantata za soli, zbor in orkester. Izdala Glasbena Matica 75
Dve pesmi. (Prelovec). Za moški zbor in bariton solo 20

MALE PESMARICE
St. 1. Šeške narodne himne 15
St. 1a. Što čutiš, Srbije tužni 15
St. 11. Zvečer 15
St. 13. Podkonia 15
Slavček, zbirka solskih pesmi. (Medved) 25
Lira, Srednjeevropska, 1. in 2. zvezek po 50
Troglasi mladinski zbor primeren za troglaser ženski ali moški zbor. 15 pesmi. (Pregel) 1.00

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI. (Alj-3) —
3. zvezek. Psalm 118: Ti veselo poj: Na dan: Divna noč 40
6. zvezek. Opomin k veselju: Sveta noč. Stražniki: Hvalite Gospoda: Občutki: Ge- slo 40

CERKVENE PESMI
Domači glasovi. Cerkvene pesmi za mešan zbor 1.00
Tantum Ergo (Proml) 50
Mašne pesmi za mešan zbor (Sattner) 50
Pange Lingua Tantum Ergo Genitori (Foerster) 50
K svetemu Resnjemu telesu (Foerster) 40
Sv. Nikolaj 60

10 EVHARISTIČNIH PESMI
Za mešani zbor Cena 1.00

MISSA in Honorem St. Josephi, Kyrie Cena 1.00

HVALITE GOSPODA
Pesmi v čast svetnikom, mešan zbor Cena 1.00

PRILožNOSTNE PESMI
za izvan cerkvene in društvene slavnosti, sestavil A. Grum. Mešani in moški zbori Cena 1.00

NOTE ZA CITRE
Koželjski. Poduk v igranje na citrah, 4. zvezek 3.50
Buri pridejo, koračnica 20

NOTE ZA TAMBURICE
Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor in petje (Bajuk) 1.30
Bom šel na planince. Podpuri slov. narodnih pesmi (Bajuk) 1.00
Na Gorenjskem je fletno 1.00

RAZGLEDNICE
Newyorške. Različne, ducat 40
Iz raznih slovenskih krajev, ducat 40
Narodna noša, ducat 40
POSAMEZNI KOMADI po 5 centov

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTNINE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

POGLED NA MALAGO

Mesto Malaga ob južni obali Španske, ki ga je nedavno zavzela armada fašističnega generala Franca.

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

===== (8) =====

"Da, mnogo je prišlo nad mene, toliko, da me je skoro stisnilo," pravi tiho.

"Ali je kaj glede denarja?" vpraša baronica in takoj nekaj slutiti.

"Helga priklama."

"Kako pa?"

"Mati ni ničesar zapustila. Prav ničesar. Samo dolgove," pravi Helga v obupu. "S ponosrečnimi spekulacijami je izgubila vse. Gospod Bonitz ji je potem pomagal, čaka je na njeno najemnino in tako dalje. Sedaj pa zahteva od mene, da ga poročim. Danes popoldne mi je to povedal."

Oči baronice iščejo možne oči in se znajdejo v istem razumevanju. Tukaj mora biti človek previden, ne sme ničesar obljubiti in se ne sme zavzeti.

"To je v resnici zelo slabo, uboga Helga. Toda, kakor stvari stoje, vam bo komaj preostalo kaj drugega, kot sprejeti njegovo pomoč. Kaj pa hočete drugega napraviti, Helga?"

"Da, kaj hočem drugega napraviti? Vendar pa mi ostane še nekaj drugega." Helga se bridko zasmije. "Na primer, da grem v Izero, da odprem plin, da naenkrat vzamem dovolj spalnega praška —"

"Sedaj pa prenehaj, Helga. Ali noriš?" zakliče Gloria. "Skoro dvomim nad tvojo pametjo, ko se ti ponuja taka prilika. Kadar si enkrat poročena, vendar moreš storiti, kar hočeš. Samo sedaj spravi vse naglo v pravi red. Od česa pa boš živela, ako nimaš denarja — samo dolgove, kot praviš. In dolgovi morajo biti poplačani. Drugače ti bodo še to, kar imaš, zarabili. Kako pa je tvoja mati napravila dolgove?"

"Različni računi za obleke še niso plačani in še mnogo več takega. Gospod Bonitz pravi, da je okoli deset tisoč mark. S pokojnino mati ni mogla izhajati in tako je vse to prišlo."

Baronica Friesen se prestraši.

"Za božjo voljo, Helga! Kako pride vaša mati —"

"Tudi sama sem se vpraševala. Mati je najbrže izgubila ves preglad. Mesto da bi bila meni zaupala, mi je prikrila izgubo našega premoženja ter je izpolnjevala vse moje želje s pomočjo gospoda Bonitza. In za njegovo pomoč mu je obljubila, da ga bom poročila."

"In obljube morajo biti izpolnjene, Helga," pravi baronica pomembno.

"To mi svetujete, gospa baronica?" vpraša Helga.

"Tudi me!" zakliče Gloria in Mira. "Za božjo voljo, kaj pa hočeš drugega storiti, Helga?"

"Delati, kot morajo druge!"

"Delati, to se slabo sliši. Pa kaj?"

"Tudi sama se vprašujem; zato bi bila hvaležna za vsak nasvet."

Baron Friesen pazno poslušaj; sedaj pa pravi:

"Predstavljate si mnogo lažje, kot pa je, Helga. Kaj pa znate delati? Oprostite mi vprašanje, Helga. Toda življenjski boj je sedaj tako težak in vsaka stroka zahteva dobro in temeljito izobrazbo. In kako je z vami v tem oziru, Helga? Najbrže prav nič boljše kot pri Gloriji in Miri, ako hočemo biti odkriti."

"Ne, oče; Helga je bila v šoli mnogo marljivejša kot medve in je vedno znala vse boljše," oporekati dvojčici.

"O tem sem prepričan — in to tudi ni bilo nič težkega, kaj? — se smeje baron proti hčeri roma. "Kajti vedne niste bili posebno pridni. Toda vaša in Helgina izobrazba v šoli se pozneje ni več nadaljevala. Za domačo porabo zadostuje vse — toda ne v življenjskem boju."

Helga žalostno gleda pred se in priklama.

"Vse to sem si že rekla. Potem pa se moram s pridnostjo dalje pririti v glazbi in v jeziku, tako da bom mogoče kaka družabnica."

"Družabnica! Helga, kdo pa more dandanes imeti še kakšno družabnico? V vaših upanjih vas ne morem potrditi. Kako pa se boste še dalje izobrazili? Kako boste plačali stroške, od česa živeli? Oprostite, da se moram vsega tako roboto dotakniti. Ker smo sedaj enkrat načeli to vprašanje, se tudi ne smemo igrati slope miši in se moramo o vsem razgovoriti."

"Da, gospa baronica, in hvaležna sem vam za vaš pouk in za vaše nasvete. Meni ne preostane nič drugega, kot da prodam materin nakit, da pridem do kakšnega denarja."

"Tudi tukaj boste doživeli razočaranje, Helga, kajti za nakit in drage kamne komaj se kaj plačajo. Glejmo, od katere strani hočemo, vam v resnici ne preostane nič drugega, kot da se odločite za to možnost, ki vas bo z enim samim mahom rešila iz vseh zadreg. Malo smisla do življenja morate še imeti."

"Pa ravno tega ne morem," pravi Helga odločno. "Rajše vzamem na sebe najhujše — rajše stradam, trpim pomanjkanje, se omejim v vseh ozirih in se učim od jutra do večera."

"Helga, to so samo lepe besede. V mislih si človek vse tako lahko predstavlja. Stradati, omejevanje! Pustite, naj govori resnica, občutite najprej na svojem lastnem telesu. Malo jesti in piti, pogosto iti lačen spat; v slabi ali pa sploh nezakurjeni sobi, pogrešati vsakdanjo kopel, varčevati s perilom, še bolj pa z obleko — nobenega koncerta, nobenega gledališča. O, Helga, bridko je odgovarjati se vsemu, kar je bilo prej vsakdanje. Kadar je človek enkrat v bedi, je težko najti pot iz nje."

Grenek občutek se dvigne v Helgi. Ali je niso razumeli? Seveda sami so sedeli na gorkem in jim je bilo lahko dajati nasvete.

Sebarica naznani, da je večerja pripravljena.

"Malo glazbe, kaj?" Po kratkem iskanju nastavi Gloria gramofonsko ploščo in kmalu zadoni po sobi pesem: "Danes sem tako srečna, tako srečna..." In Gloria govori dalje: "Tako rada imam to pesem, četudi je Helga nima posebno rada."

Helga se počuti popolnoma tujo pri mizi, nič več domače, in vendar je bil prej njen prostor pri mizi tako gotov. Trudi se, da bi se razgovarjala z domačimi hčerama, kajti nič ni mlačnejšega kot pri mizi gledati gosta s temnim obrazom. Prej se je rada in z veseljem razgovarjala o novi modi, o zanimivih slikah v kinu in o plesih — toda danes ji je to bilo vse daleč. (Dalje prihodnjik.)

7 DNI DO JUGOSLAVIJE BREMEN-EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremmerhaven zajamči udobno potovanje do LJUBLJANE

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki:

COLUMBUS

HANSA in DEUTSCHLAND HAMBURG in NEW YORK

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga. Pomagali vam bomo preskrbeti vize za obisk ali preselitev vaših evropskih sorodnikov.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY NEW YORK

Moža je utopila v kopalnici.

Pred brnsko poroto se je začela razprava, ki zbujala veliko pozornost po vsej Češkoslovaški. Zagovarjati se morata 23-letna Marija Velgova in brezposelni livar Václav Černý, ki sta obtožena, da sta v marecu preteklega leta sporazumno umorila Marijinega moža, 58-letnega uglednega višjega sodnega svetnika dr. Velga.

V marecu preteklega leta so začeli sosedje iz stanovanja sodnega svetnika obupne kričati na pomoč. Ko so prihiteli do vrat, so v svoje začudenje slišali, da igra nekdo v stanovanju klavir. Navzlic temu so pozvali policijo. Ko je ta vstopila v stanovanje, je našla v sobi mrtvo Marijo Velgovo. Černý si ga je bil poglaval v glavo. Dobili so ga težko ranjenega. V bolnišnici so mu življenje rešili, toda pozneje je popolnoma oslepel.

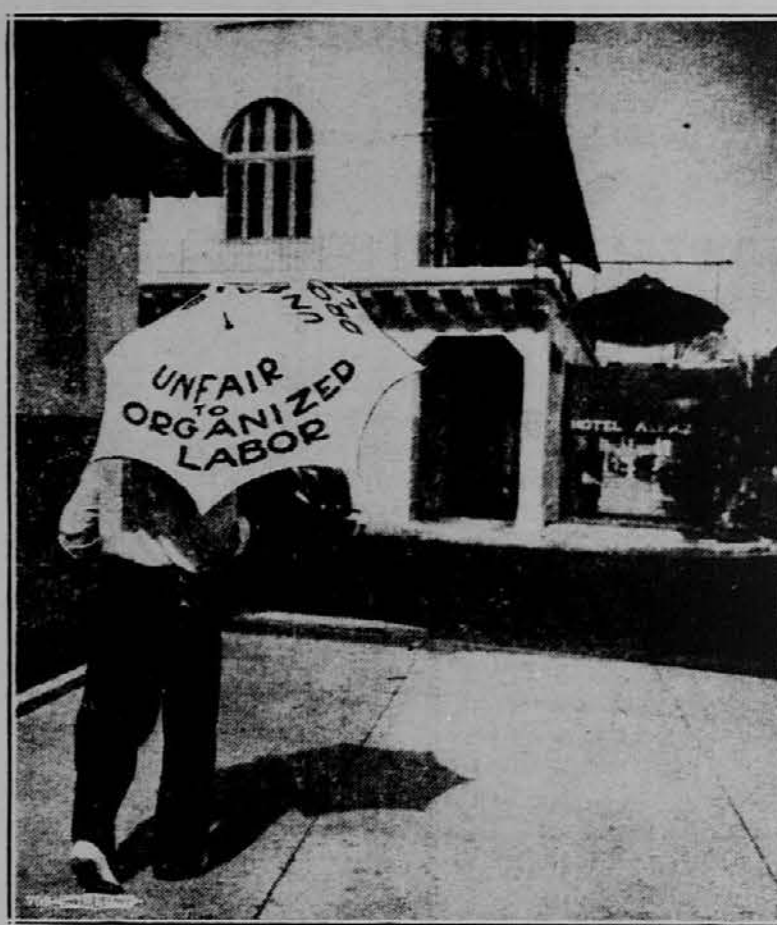
V kopalnici so našli v napolnjeni kadi truplo sodnega svetnika. Bilo je očitno, da so ga omamili najprej z udarcem po glavi, potem ga pa utopili v vodi kopalne kadi. Baš ko so odkrili zločin, je prišel iz stranišča mlada umorjenčeva žena in vpila z obupnim glasom: "Kje je moj dragi mož?" Sprva se je vsem smilila, potem pa je preiskava obrnila sum o

sodelovanju pri umoru nanjo, in so jo aretirali.

Dr. Velgo je bil iz zelo bogate družine. Bil je zelo izobražen in je užival kot sodnik in kot človek velik ugled. Njegova žena je bila hči poštenih delavskih staršev, zašla je pa v težnji, da bi se povzpela višje, že prav mlada na kriva pota. Seznanjala se je z moškimi in izsiljevala od njih denar. Postala je pozorna na bogatega, starega sodnega svetnika in je uredila tako, da sta se seznanila na neki klopi v parku. Sodnemu svetniku se je lepa ženska, ki je znala spretno igrati ulogo nesebičnega in čistega človeka, prikupila. Sestala sta se še večkrat in zaročila. V zaročnem času mu je znala prikriti, da je imela v tem času opravke z najmanj devetimi moškimi, ki so jo plačevali.

Otvorila je tudi posredovalnico za žentive, baje zato, da bi tudi sama kaj zaslužila. Koliko zakonov je tam posredovala, ni znano, začela pa je sama ljubezensko razmerje z več moškimi, ki so pisarno obiskali. V decembru 1935 sta se z dr. Velgom poročila, vendar je začasno ostala še v stanovanju svojih staršev. Ob tem času so sodnemu svetniku vstali

DEŽNIK SLUŽI DV EMA SVRHOMA

Oblasti v Miami, Florida, so prepovedale piketom nositi napise. Toda štrajkarji so iznajdljivi. Možak, ki ga vidite na sliki, je na dežnik napisal obožbo proti delodajalcem.

tudi različni dvomi o vrednosti njegove žene, pa je napram znancem sploh ni izdajal za svojo ženo, temveč nečakljivo. Odkar sta se poročila, pa je žena mislila samo na to, kako bi se polastila moževega imetja. Skovala je peklenški načrt, kako bi moža spravila s poti s pomočjo Černega, s katerim se je tedaj seznanila. Zmenila sta se, da bo moža umoril za nagrado 20,000 Kč.

Černega so češkoslovaške in avstrijske oblasti v ostalem že prej poznale kot nevarnega žentivenega sleparja. Našli so pisma, v katerih sta se z Velgovo dogovorila glede umora in drugih stvari, razen tega so odkrili tudi načrt Velgovega stanovanja, ki ga je bila narisala žena, da bi se Černý v njem bolje znašel. Usodnega dne je Velgova spravila livarja že popoldne v stanovanje, sama pa je odšla, da bi imela alibi. Slučajno jo je zvečer na cesti sre-

čal mož in se je morala z njim vrniti. V pripravljenem trenutku je planil skriti Černý nanj in ga z železnim drogom večkrat udaril po glavi. Velgo je kričnil in poklical ženo na pomoč, ta je res prihitela — toda zato, da je morilecu pomagala končati strašno dejanje. Ko sta sodnega svetnika onesvestila, sta ga zvelkala v kopalnico in tam potisnila pod vodo.

Javnost čaka z veliko napestostjo, kakšna bo sodba nad obema nečloveškima zločincema.

50,000 OVAC IN 10,000 VOLOV ZA POJEDINO.

Elen najuglednejših indijskih knezov, nizam hajlebadski, ki o njem pravijo, da je najbogatejši mož sveta, proslavil 14. februarja 25-letnico svojega vladanja. Svečanosti bi morale biti že lani, pa so bile preložene zaradi smrti angleškega kralja Jurija V. in tako bile prav za prav šele za 26 letnico nizamovega vladanja. Ta zakasnitev pa seveda ne bo nič vplivala na razkošje in sijaj svečanosti. Nizam niti sam ne more dognati, kako ogromno je njegovo bogastvo, saj pravijo, da so samo njegovi dragulji vredni 30 milijonov funtov šterlingov. Jubilej svojega vladanja proslavil z razkošjem in sijajem iz "Tisoč in ene noči." Svečanosti trajale ves teden in udeležilo se jih vse prebivalstvo Hajderabad. Ogromni ognjemeti, sprevidi in gostije z indijskim sijajem in evropsko tehnično organizacijo pokazale prebivalstvu moč in radodarnost bogatega mogotca.

Po starem običaju mora biti nizam ali njegov osebni zastopnik gostitelj na vsaki svečanosti. Na tej je imel nizam nad en milijon gostov in preprostega ljudstva. Pogostiti toliko ljudi seveda ni lahko. Zaklati morali 50,000 ovac in 10,000 volov. Največje svečanosti bile pa v prestolnici, kjer se pripravljali 4 in pol kilometra dolg sprevid, v katerem se peljal nizam v kočiji iz masivnega zlata. Sledilo mu je spremstvo na krasno opremljenih slonih, kakor se spodobi za najbogatejšega kneza sveta. Med svečanostmi so pokazali tudi del nizamovih zakladov. Nekaterih njegovih draguljev sploh še ni videlo oko Evropeca, razen morda redkih amsterdamskih strokovnjakov, ki že nad pol leta ocenjujejo vrednost nizamovih draguljev.

Vladar druge največje napol samostojne države v Indiji, velike kakor Anglija in s 14,000,

Na parnikih, ki so debele (iskani, so vrste v domovino leteti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 6. marca: Conte di Savoia v Genoa
- 9. marca: Bremen v Bremen
- 10. marca: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre
- 12. marca: Ile de France v Havre
- 17. marca: Normandie v Havre
- 18. marca: Europa v Bremen Berengaria v Cherbourg
- 19. marca: Rex v Genoa
- 24. marca: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg
- 27. marca: Saturnia v Trst Paris v Havre
- 31. marca: Aquitania v Cherbourg

- 1. aprila: Ile de France v Havre Bremen v Bremen
- 3. aprila: Conte di Savoia v Genoa
- 7. aprila: Washington v Havre Lafayette v Havre Queen Mary v Cherbourg
- 10. aprila: Europa v Bremen Rex v Genoa
- 14. aprila: Normandie v Havre
- 15. aprila: Berengaria v Cherbourg
- 16. aprila: Vulcania v Trst
- 17. aprila: Bremen v Bremen
- 20. aprila: Roma v Genoa
- 21. aprila: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg
- 24. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa
- 27. aprila: Europa v Bremen
- 28. aprila: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

- 1. maja: Saturnia v Trst
- 4. maja: Paris v Havre Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen Washington v Havre
- 5. maja: Queen Mary v Cherbourg
- 8. maja: Rex v Genoa
- 12. maja: Aquitania v Cherbourg
- 14. maja: Champlain v Havre Europa v Bremen
- 15. maja: Conte di Savoia v Genoa
- 19. maja: Normandie v Havre Manhattan v Havre
- 20. maja: Berengaria v Cherbourg
- 21. maja: Bremen v Bremen
- 22. maja: Roma v Genoa
- 23. maja: Lafayette v Havre
- 26. maja: Queen Mary v Cherbourg
- 28. maja: Paris v Havre
- 29. maja: Rex v Genoa

000 prebivalcev, večinoma Indov, ima 30,000,000 funtov šterlingov letnih dohodkov. Vendar pa nastopa z vsem razkošjem in sijajem samo ob svečanih prilikah, drugače pa živi razmeroma zelo skromno. Draguljev skoraj nikoli ne nosi, in ne da se reči, da bi bil lakomen, čeprav je najbogatejši mož na svetu. Med vojno je poklonil Angliji več letal, za kar mu je bil priznan naslov "Zvesti zavznik angleške vlade." Za zgraditev trdnjave okrog Singapura je prispeval 500,000 funtov šterlingov, mnogo je pa dal tudi za zgraditev mošeje v Londonu. Pri tem pa še nedavno je naklonil 10,000 šterlingov za nakup radijskih aparatov za vse hajderabadске posadke,

1937

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y 216 West 18th Street